

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ	7
ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ	9

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κεφάλαιο πρώτο

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ...	13
'Η σημασία του κοινωνικού περιβάλλοντος στη σχολική επιτυχία	15
'Η οικογένεια	16
Τό σχολείο	17

Κεφάλαιο Δεύτερο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ «ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ»	19
1. Ζήτημα τύχης ή κουράγιου;	19
2. Προορίζεται νά	20
3. Παιδεία: 'Εξανθρωπισμός του ανθρώπου και μετατροπή του κόσμου	22
4. 'Η έσωτερική αντίφαση της Παιδείας	23

Κεφάλαιο Τρίτο

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ...ΨΥΧΩΣΗ	27
1. 'Ανάλυση του φαινομένου της ψύχωσης του καλού βαθμού στην Ελλάδα	29
α. Μονοδιάστατη και κατακόρυφη εκπαίδευση	29
β. 'Η βαθμολογία ως κριτήριο σχολικής επιτυχίας	30
γ. Τό καθεστώς προστασίας και ή διαιώνισή του	33
2. Συνέπειες	35
3. Διαπιστώσεις και έρωτήματα	37

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ

Κεφάλαιο Πρώτο

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΥ	43
1. Γενικά προβλήματα μεθόδου	43
2. Μέθοδοι εργασίας	45
3. Δικαιολόγηση της έκλογής_ της 'Αττικής σαν πεδίο της έρευνας	45
4. Προσδιορισμός των οικονομικο-κοινωνικών στρωμάτων	47
5. Πρόσωπα της έρευνας	48

Κεφάλαιο Δεύτερο

ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ	49
Γενικές θεωρήσεις και προβλήματα	49

Κεφάλαιο Τρίτο

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	53
1. 'Η οικογένεια και ό ρόλος της στη σχολική επιτυχία	53
2. Τό σχολείο και ό ρόλος του στη σχολική επιτυχία του μαθητή	56

Κεφάλαιο Τέταρτο	
ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	61
1. Πρώτη φάση	61
2. Δεύτερη φάση	62
Κεφάλαιο Πέμπτο	
ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	65
1. Περιεχόμενο των ερωτηματολογίων	65
2. Τά τεστ γνώσεων	66
3. Ταξινόμηση των μαθητών σύμφωνα με τη σχολική τους επιτυχία	67

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κεφάλαιο Πρώτο	
Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ	71
1. Σχολική επιτυχία και κοινωνικές τάξεις	71
2. Σχολική επίδοση και επαγγέλματα των γονιών	72
3. Σχολική επιτυχία και τύπος σχολείου	76
4. Σχέση ανάμεσα στη συχνότητα επιτυχίας και τό φύλο του μαθητή	77
Κεφάλαιο Δεύτερο	
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	81
1. Νηπιαγωγείο	81
2. Ξένες γλώσσες	84
3. Διδασκαλία μουσικού όργάνου	86
4. Ύπαρξη οικογενειακής βιβλιοθήκης	88
5. Διακοπές και έξωσχολικές δραστηριότητες	90
Συμπέρασμα	93
Κεφάλαιο Τρίτο	
Η ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	
ΚΑΙ Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ	95
1. Γενικά	95
2. Οί σχέσεις με τους γονείς όπως τις βλέπουν τά παιδιά	96
3. Ή αντίδραση των γονιών στά σχολικά αποτελέσματα	99
4. Σχέσεις με φίλους και συμμαθητές	101
Κεφάλαιο Τέταρτο	
Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ	107
1. Σχολική επιτυχία και τηλεόραση	108
2. Τί θά ήθελαν τά παιδιά νά αλλάξει στή ζωή τους	112
3. Ή επαγγελματική επιλογή	116
4. Ή επαγγελματική επιλογή ως αντανάκλαση τής κοινωνικοποίησης του παιδιού	117
Συμπέρασμα	125
Κεφάλαιο Πέμπτο	
ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ	127
1. Τό προφίλ του Έλληνα γονιού όπως διαμορφώνεται από τίς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες	129

2. Συνθήκες ζωής της οικογένειας	132
3. Η ηλικία των γονιών και η σχολική επιτυχία του παιδιού	132
4. Οικογενειακή κατάσταση και σχολική επιτυχία	134
5. Συνθήκες κατοικίας και σχολική επιτυχία	135
6. Δείκτες οικονομικής άνεσης και σχολική επιτυχία	137
7. Εισόδημα των γονιών	138
8. Σχολική επιτυχία και επίπεδο σπουδών των γονιών	142
9. Σχολική επιτυχία και επαγγελματική κατάσταση των γονιών	144
Συμπέρασμα	150

Κεφάλαιο Έκτο

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	153
--	-----

Κεφάλαιο Έβδομο

«ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ» ΚΑΙ «ΠΙΣΤΕΥΩ» ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ	155
--	-----

1. Ποιοί είναι οι παράγοντες πού, κατά τη γνώμη των γονιών, επηρεάζουν τη σχολική επιτυχία του παιδιού;	156
2. Κρίση πού κάνουν οι γονείς για τό σχολικό σύστημα, σέ σχέση μέ τη σχολική επιτυχία των παιδιών	160

Κεφάλαιο Όγδοο

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥΣ	165
---	-----

1. Κρίση των γονιών για την κοινωνικότητα των παιδιών τους	165
2. Κρίση των γονιών για τά παιδιά τους σάν «μαθητές»	169
3. Τι σκέφτονται οι γονείς για τό μέλλον των παιδιών τους	171
4. Πώς κρίνουν οι γονείς τούς έαυτούς τους «σάν Γονείς»	174
Συμπέρασμα	178

Κεφάλαιο Ένατο

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ	179
---------------------------	-----

1. Τό σχολείο	179
2. Λόγοι έκλογής του σχολείου	180
3. Ό δάσκαλος	182
α. Ό δάσκαλος και οι γονείς	182
β. Ό δάσκαλος και ό μαθητής	183

Κεφάλαιο Δέκατο

ΤΑ ΤΕΣΤ ΓΝΩΣΕΩΝ	185
-----------------	-----

1. Γενικά	185
2. Οι έρωτήσεις	187
3. Μέθοδος βαθμολόγησης	191
4. Άποτελέσματα των test γνώσεων	191
5. Παρουσίαση των άπαντήσεων	192
6. Γενικές παρατηρήσεις πάνω στά test γνώσεων	207

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ: ΖΗΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	211
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	217